

Latwērfchu Amise.

56. gadagabjums.

Nr. 37.

Drešdeenā, 14. (26.) September.

1877.

Redakteera adrese: Pastor S. Franowicz, Luitringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Besthorn 7. (Renber) grahmatu bohde Jelgawā.

Nahditejs: Kara sīnas. Wišjounalabs sīnas. Daschadas sīnas. Generālis J. Gurko. Lantāsweibstī Jelgawā. 28. August 1877. Bahbeles japehsta ahtrā! Samnceļu sloba. Dahwanā. Studināshana.

Kara sīnas.

Var Plewnas aplehgereshanu runasoh, kas iſg. deenās bij tas leelakais darbāgabals Bulgarijas karalaukā, mums jācēt daschas deenas atpakaļ: Wēns sīnasdewejs to apraksta tā:

24. Aug. (5. Sept.) leelfirsts karawadonis, tiklihdī ka tas eefahktais tilis par Donawu pee Nikopoles bij pabeigts, ſawu karakohrteli nozehla no Gorni Studnas us Madenizu. Tur es atradu ari Rumēnijas firstu Kahrli ar wina ſchtabu, par ſchtaba galwu tam ir Kreewu generalis Satow. Es iſjahju us Bogotas puſi un atradu, ka wiſs karaphehls patlaban tuwojabs Plewnai. Pamaſtim ſchur un tur zehla leelohs gabalus us patahpenehm un noſtahdija, ka war ohtrā rihā ſahkt ſchaudihst no rihā puſes pret Griwizas baterijahm, kur Turkeem tas leelais ſtiprums bij. Saldateem atwehleja, lai atpuhſchahs no gruhā zehā, lai apgalst turpat kauſchānahslihnijas turumā. Kreewu ſpehls tur bij: 18 tuhſt. apahſch generala Krūdnera, 20 tuhſt. apahſch KriLOWA; pee tam wehl 2 brigadas pa 6 tuhſt.; 1 gehgeru brigada no 3000 un 2 Rumēneſchu diwiſijas il no 14 tuhſt.; tas buhtu: ſahjnceku ſpehls no 80,000, jahjeji 6000 Kreewi un 4000 Rumēneſchi un leelo gabalu pee 250. Turki ſtahweja pakawa lihkumā noſtahjuſchēs ap Plewnu pret rihateem. To nakti us 6. Sept. Kreewi nahza tuwak klahst. Rumēneſchi ſtahweja blakam. Turku poſtijas bij no dabas un zaur zilweku rohkahm lohti noſtiprinatas. 27. August ap pulſten 1/7. no rihā Kreewu leele gabali ſahka ſchaut, ar katru ſtundu uguns taya ſpehzigahs; Radisowas zeemu drihs jau redseja leefmās. Saule nolaidahs, wehl nebij neweens ſintsſchahweens wakā lais, tik leele gabali ween ſtrahdaja ſcho zauru deenu. 28. Aug. ſchahwa us 600 aſu tahluma wiſu deenu. Tapat 29. August. Bet nu 30. August, kad Kreewi bij 12 ſtundas apſchaidijuschi Plewnu, tad us reih gahja tai ar ſturmi wirſi. W walara laiku eenehma 3 ſahnu redutes us ſeemeku puſi un ari Griwizu rihōs; pee tam atnehma Turkeem 2 karogus un 5 leelohs gabalus. Kauſchānahs bij pahrlcekam karſta. Kreeweem ſchint aſinamā karohſhanā tika pee 6000 eewainoti. Turku krituſcheem bij ari generalis Dobrowolſki un palkawneehs Schlüter, ari generalis Rodionow tika eewainohst; apfauto ſkails nebij wehl ſkaidri sīnams. Bet ari pehz ſcho 4 redutu eenehmſchānas Turku pretitureſchānahs bij wehl til warena, ka 31. Augustā bij no ſchihm redutehm atkal ja-ahkaphjabs. Turki ar wiſu ſawu ſpehku ſpechahs pret muhſu kreihō ſpahnu; peezi duhſchigās Turku uſmahſchānahs gan Kreewu generalis Skobekew aſita, tomehr wakarā ſtahja atpakaļ tais poſtijās, kur 30. August bij ſtahwejuſchi. Tur nu Kreewi noſtiprinajabs pret Plewnu un ſahka to arweenu wairak eeshnaugt. Nu gaida deenu no deenas to ſinu peepidamees, ka Plewna tohp eenehta. Tahs wairak deenu agral padaudinatahs sīnas par eenehmſchānu bij druzin pahſteigtas bijuſchās. Redsoht, ka Kreewi tahs 4 baterijas pee Plewnas 30. August eenehm, jau ſchakta, ka wiſs pilſehstis ir kritis, bet nebij wiſ tā. 3. September atſkrehja par telegrafu ta ihſa sīna: Plewna ſtahw pilnās

leefmās. No eenehmſchānas wehl nedſirdeja. Turku baterijas diwi weetās uſſprahga gaisā. 2. September Turki ar wiſu ſpehku mehginaja atnehm muhſejeem to eenehmto Griwizas reduti, bet tohs atſweeda atpakaļ. Muhſeju ſchadi pa wiſahm ſchihm deenahm pee Plewnas jau rehkinaja us 300 ofizeeru un 12½ tuhſt. ſaldatu, ſtarp teem 3000 bij lihti. Rumēneſchi bij paſaudejuſchi 60 ofizeerus un 3 tuhſt. ſaldatus. Plewnas aplehgereshāna eet us preehſchu.

Kreewu un Rumēneſchu ſpehls no deenwidus puſes nu gahja Plewnai wirſi. Turkeem bij ſtipras baterijas un redutes, ar grahwejeem ſawā ſtarpā ſaweenotas; 4 redutes apſargaja Osmanam to zeku us Soſijas puſi; wiſas kohpā ſneehſahs us 2 juhdu tahluma un 40 werſtes platuma; Griwiza walhija pret rihā puſi. Generalis Skobekew ap pulſten 11. maſſcheereja pret weenu no tahlm redutehm, kas us Soſijas zeku wed. Turki nahza preti. Til lo bij atſiti, tē Skobekew dſinahs teem wehl pakat, bet 2 ſtundu laikā neſpehja us preehſchu patist, tik breeſmigs bij Turku uguns no ſtanſtibm. Ap pulſten 4. wiſch mehginaja wehkreih eet, bet atkal walti; lohti daudſ krita. 50 minutu laikā eerohtjchu ſchahweeni rihbeja no weenas weetas. Ap pulſten 1. diwi brigadas no Satowa kohra gahſahs pret widejahm Turku redutehm, kas bij 2 werſtes no Radisowas; bet ari tahlm 1½ ſtundas leelo gabalu ugunt ſtahwohti bij ja-atlaihſchahs. Ap pulſten 4. diwpadſmit ſriſchi batalioni ſturmes trepes lihdſneſdami gahja pret walti; trihs weetas ir jau eehchrahs walles un 3 us 5. bij jau eehſchpuſe eelaufuſchēs; bet pret Turku repetin leelgabaleem nekas newareja aſtahweht; reih uſwilkti tee ſpkaudija bumbas beſ miteſchānas. Simteem krita us nezik ſohkeem, tā ka dſihwajeem bij ja-attwelkabs. Ap to pahju laiku Rumenu ſpehls apahſch Keifara pahſha aſihm trihsreih lauhahs pret Griwizas reduti, bet tika katreih atſiti. Wiau pirmahs ſturmes nodatas, kas ari ar trepehm nahza, tika us walles malas lihdſ pehdigam ofizeeram un ſaldatam apfauri. Daschi palika us 600 pehdas no eenaideeka. Ap pulſten 5. us wiſas lihnijas bij janohstahj no wirſi eehſchānas. Keifars wakarā brauja us Radisowas kohrteli. 31. August deeninau auſtoht atſkrehja palkawneehs un Keifaram atneha to ſinu, ka wakor wakarā pulſten 7. diwi Kreewu brigadas ir tomehr to widejo ſtanſti, kur Rumēneſchus aſita, eenehmſchās un noturenēs eelaufuſchahs wehl diwi ſtanſtis.

Niſſiſchās eenehmſchānu zaur Montenegreeſcheem apraksta klah-tal: Turku garnijone bijuſi nogurdinata; wiſi tee pakalni ap pilſehthu bij jau Montenegreeſchu rohkās un ſchee beidsoht wareja no trim puſehm us 600 pehdū tahlumu apſchaidihst zitadeli un pilſehthu. Turku leele gabali bij tā nogulditi, ka newareja wairē ſtohra galus ſemaku laist, tā tad bumbas gahja wiſas Montenegreeſcheem par gahwahm pahri un beſ ſahdas leelas gruhitabs ſcho pilſehthu eenehma. Laſareitē atrada kahdus 30 ſaſchautus Turkus, beſ kahdas palihdſitabs. Sarkana kruſta beedri bij tuhda klahst un nehma nabadſtāns kohpſchānā. Daschi no Turkeem pehz arwehleſchānas gahja ar wiſu ſawu manribu prohjam un wiſwairak us Herzegominas puſi; jiti atkal palika itin meerigi Niſſiſchā, jo Montenegras firsts ir apſohlihts, ka meerigeem eedſhworajeem ne-

tiks ne mats kustrinahts. — Montenegreeschi ar scho zeetokfni ween wehl nau wis meeta, wini ir tagad tablak ismarfcherejuschi pret Trebinu un Spuscha un gribetu tagadeja idewiga laika fawas semites rohbeschas postsept labi us preekschu un ta nolihdsinaht, ka jau sen to wehlahs.

Tee abi Turku monitori, kas Kreeweem pee Mikopoles eenemfchanas rohkäs krita, tohp tagad atkal pilnigi fataisiti; pee maschinehm trubla jau daschas datas, tahs tika tuhda Franzijas fabriki, kur monitori faisiti, apstelletas; zitas reparatures ir Kreewu kaleji paschi nehmuschi preekscha.

Pret Ruffschuku Kreewi ir nostahdijuschu jaunu milsu leelgabalu, kas jau 3 Turku baterijahm muti aisbahsis.

Montenegreescheem nu ir laimejees pehz ilgatas aphegerefchanas dabuht Turku zeetokfni Mikitschu fawas rohkäs. 27. August zeetokfnis padewahs, garnisonei atwehleja, ar eerohtscheem eet lauka un us Gasku dohtees. Wisa mantiba, kas zeetokfni, 20 leele gabali ar wisu muniziju nu peeder Montenegreescheem. Turkeem, kas Mikitscha dshwojuschi, ir atwehlehts, ja grib, lai eet ar sawu mantu ahra.

Pret Schipku Suleimana nodakas wehl daschadi isdarbojabs, ir atweduschas 3 meeser us mehta bumbas us Kreewu postzijahm.

Atkal jau sino par weenu notikummu, kas israhda, ka Turki sawu karu wed. Weens Englandschu dakteri weda 24 smagi eewainotus Turkus us Filipopeli; us zeta winam usbruka Turku militschi un atnehma, ko ween dakteri kulés un flastés atrada. Tur nu gan war preeks buht, eet tahdus glah!

Rumenijas galwaspilsehtä, Bukaresté, ikwakarus swana no basnigas tohrneem un fauz laudis us deewapeeluhgshanu par teem kfristigeem karaspehkeem, kas winä pus rohbeschas karu wed preeksch tehwsemes un kfristigas basnigas.

Par to ohtru Turku armiju us rihteem, apaksch Pascha Mehmet Ali smoja no 1. September, ka Mehmet Ali newaredams wairs nela fasnotees ar Pascha Osman no Plewnas, ir palizis stahwoht. Wisu to Turku spehku, kas tur tai zeetokfnu tschetschuhri stahw, rehkina us 140 tuhst.; bet kad atskaita tahs zeetokfnu garnisones un to armiju, kurai japaleet pret rihteem, kur generalis Zimernans pretim stahw Dobrudschä, tad Turkeem tur nau wairak ka dauds ja 70 tuhst. swabada spehka. Un tahdam tur muhsu leelstesta krohamantineeke armija, kas ar preekschpulkeem atspeeshahs us Lomas krasteem un ar ihsto spehku stahw Jantras mala, it labi war astahweht pretim.

Par Lowatschas eenemfchanu nostahsta, ka tur pee tam ihpafchi leels nopenls esohht Kalugas regimentei. Ap pulstien 2½ sturmetaji bij pee pilsehta peenahluschi un dewahs gar namu feshahm us seemeku wahrte pusi, kur bij wehl par Dsem upiti pahri jateek. Muhsu artillerija strahdaja pilnä strahdashanä ar granatahm un schrapnelahm, lai Turku usmaniba tittu nozreesta noht no muhsu kahjineekeem, kas pataban lihda pilsehtam klah un kureem wehl gabalinsch bij zaur paschu spehzigu ugumi ja-iseet zauri lihds falnai. Bet tiko pirmohs kahjineekus pamantija, te Turki wisus eerohtschus pret teem greefa. Mehs wihi metahm fawas azis turp, ka scheem muhsu duhschigeem brakkeem nu isdohfsees. Turku lohdes nahza til bees pretim, ka likahs it ka trufa virtu, bet muhseji ne-apstahja. Drihs tee bij zaur seklo Dsemu zauri un klah pee tahs falinas, laut gan wihrs pehz wihra no lohdehm trahpihts pakrita straume. Sahu eenehma un nu dewahs pilnä ftreeschana lihds tuwejeem falmu schuhneem, ais kureem wareja druszja twertees. Bet katre sohltis bij ar afinim aismalfahs. Dajshubrihd islikahs, it ka neweens ne-atsneegs to mehki, bet muhseji nebehdadami, ka ziti kriht, sturmejabs us preekschu, lamehr pawehni tika, kur druzjin dwafchu atnehma un drihs redseja Turkus muhltam. Tas bij tas fwarigatais brihdis tai deenä. Ne-buhtu Kalugas regimente til duhschigi turcusees, tad Turkeem drohschiba buhtu augusti un muhsejeem masfnajusees un kasfn, ka buhtu wehl isgahjis.

Serbeeschu karaspehks, kas Topshideras lehgerös stahw, fahka jau 1. September eet us Aleksanazu; garas rindas wesumneeku eet to paschu zeku. — No ohtras puses atkal dshed, ka wisam tam

Turku spehkm, kas Bosnija ap Serajewu un Zworniku stahw, buhs turetees gatawam, ka war Serbija eet eekschä un marschee-zeht us Belgradu, tillihds ka Serbeeschu karoschenu usnem. Wihne fakahs smohht, ka Kreewija ar Serbiju esohht beribu nolsehgusi, kurä Kreewija Serbijai pee lihdsfaroschanas dohschoht polihdsibu ikmehneschus 4 milioni franku, tapat esohht apsohlijusi kara beigas par to gahdaht, ka Serbija dabu kahdu stubri semes no Turku Bez-Serbijas klah; no Bosnijas gan ne. jo tas reebtu Austrijai. Wehl ari sino, ka kahdi 50 tuhst. Kreewi eeshocht ari zaur Serbiju us Turku rohbeschahm.

No Bukarestes rakstija 11. Septbr.: Wakar bij atkal spehzigu schaudishanahs stary Widinu un Kalafatu no ohtras kraftmales, tapat stary Dschurdshewu un Ruffschuku. Nakti weens Turku monitorlugis nepamanihhts bij pret Dschurdshewu nobrauzis, us kuga redseja kahjineeku saldatus. Kugis laida daschas bumbas, Dschurdshewa atbildeja, beidsoht kugis aisdewahs prohjam. 11. Sept. bij atkal warena schaudishanahs. Sino, ka leela data no Ruffschukas guhoht jau drupäs, ari Dschurdshewa ir stipri pohstita. Laiks ap wisu to apgabalu nupat bijis lohti nejauts, lijis weenä lihshanä, nakris ari lohti auktas.

Deenwidue-Bulgarija Turki dsen wehl arweenu sawas fley-fawibas pee Bulgareem; kur ween kahds bagataks Bulgars, tas tohp pehz ihfa sreeduma par wainigu notekts un pakahrtis; pakahrtu manta paleet Turku waldishanai; tahda weegla pelna ir lohti mihta. Gewainotee Turkeem lohti mas ruhpes dara. Tä 29. August atweduschu us Adrianopoli 2500 eewainotus; pawisam bijuschu tik 3 dakteri nu tee paschi ari tahdi, kas nezil no dakteru gudribas neprata; lasaretes nobij neweenas, flimohs iskrakwa pa nameem.

No Afijas karalauka sino til to, ka Kreewu general wehl no-stiprina tahs weetas, kur winu spehks stahw. Turki, kas no Sultan Kaleh behguschu prohjam, aisbraudami ir lihdsaisweduschu 300 Ablaseeschu meitas, ko noweduschu us Turku hareemem, tapat ari wehl labu teesu labihäs un lohpu. Ablaseeschu pa leelakai datat ir iswanderejuschi us Turku semi. Atlikuschee, kas fenak ari ar Turkeem pinahs, nu ir par wireem eekkatuschees un padohdahs wihi Kreeweem, apsohldamees, ka nu wairs Turku usmuhsnashanahm neklausibs.

Us Afijas karalauka wehl nau nekäs ihpafchi eewehrojams notizis. Til to sino no 31. August, ka leelstests Mikails ir isbrauzis us lehgeri, kas ir stary Karagas un Karajal. Lasaretes ir us Aleksandropoli nowestas. Tagad nu esohht sinams, zil leela Turku klahde bijusi Ksilrtapas kauschanä, prohri 500 lihki un 700 eewainoti.

Wisjaunatahs sino.

Behterburgä, 10. September. Is Karajalas teek no 9. September sinohhts: Schi mehnescha pirmajäs deenäs Ismails Pascha apschaudija generala Tergufasowa karaspalka schawokkus, bes ka teem jeklahdu klahdi buhtu padarijis. Turki grafschahs no kalneem nolahpt un Kalsalujas un Koschlabaras fahdschus eenemt. 7. September Turki usbruka Kalsalujai un Ischaruktschajai, bet tika no Kreeweem aidsibti atpakal; schai kaurinä tika obrists Zwanons eewainohhts. Ari Baschibofskij mahzabs Kreewu karaspehkm wirsi, bet tika atsiti atpakal. — Montenegreeschi ir Dugazelweetu pawisam apscheduschu.

Minke, 9. September. Bismarcks scheit wakara abrauzis masuleetu uslawejabs un aisbrauzta atkal tablak us Berlini.

Grivizä, 6. September. Schodeen usbruka septini Rumeneeschu bataljoni ar diwu Dranijas printscha Wologdashas regimentes bataljoni un leelstesta Wladimira Arkangelogorodschas regimentes peepalihdsibu tai eenaidneeku redutei, kas wistuwal Grivizas redutei stahw, un to eenehma. Schi ir ta pati redute, kura 30. August no Kreeweem ar sturmi tika eenemta. Tä bij lohti waijadstiga leeta, ka Kreewi scho reduti eenehma. Zaur schihs redutes eenemfchanu nu Kreeweem ir ta eespehja, wisus eenaidneeka apzietinatohs lehgerus un possijas pahrwaldih; Kreeweem, tä

jakohi, zaur scho no jauna cemento eenaidneeka reduti ir ta at-
slehga rohlâ nahkusi, ar kuru wini pee wisahm Turku possizijahm
spehji peetiht, kas pee un ap Plewnu stahw. — Nakti us 6. Sep-
tember Turki usbruka kreewu karaspehkan, bet tika atsihti atpakal.
Schodeen kreewu karaspehks lohpa ar Numeneeshu karaspehku
kita Turkeem wirsa, laushanahs dubreja wairaf stundas, un jau
preeksch pulksten 2. pehz pusdeenâs bij weena siipra Turku possi-
zija kreewu rohtâs. — Teel snohts, ka kreewi griboht pee Plew-
nâs Turku karaspehku papreeksch pawisam eesleht; ziti snojumi
wehsti, ka tas jau esohht notizis. — Osman Pascha karaspehks
esohht zaur teel k'antimeem lohti fashluzis; winam tik esohht lihds
35 tuhsti. saldatu un fashloht jau ari munizijas peetrubht. Tur-
preetim kreeweem it nekâs nerrubhtsoht, tee esohht ar wisu us to
pilmigako apghadati un laiks esohht jauku jaukais. — No Gorni-
Studenâs teel 6. September snohts, ka Plewna bes miteschanas
no kreeweem un Numeneeshem teel bombardereta, un ka wina
esohht no wisahm pusehm zaur kreewu karaspehku ta eeslehtga, ka
nekahdâ wihse nau eespehjamâs usturu un muniziju peewest.

Wihne, 8. September. Zi Belgrades teel snohts, ka wakar
sapulzejupees ministerija nospreedusi, ka Serbija wehl griboht no-
gaidiht ar kara peeteikshanu Turkeem.

Belgradê, 7. September. Engländereshu diplomatijas agents
us tam pastahw, kai Serbija rakstu nosuhtha us Konstantinopoli,
kura teel isteikts, ka wina (Serbija) meera dohmas tura.

Behterburgâ, 11. September. Nakti us 5. September Turki
peelihda pee Nikolai-kalna (pee Schipka-zelweetas), bet tika no
kreeweem atsihti atpakal. Diwreis wini wehl pehz tam mahzâhs
kreeweem wirsa un uftahpa jau ari kalnâ, sweeda muhsu fkanstis
granatus, atdina diwi no muhsu kompanijahm atpakal un eesahka
jau transchejas taihht. Bet pret pusdeenâs laitu wini tika no
kreeweem atsihti atpakal un gandrihs pawisam isputinati. Muh-
seji pasauđeja 31 ofizeeri un 1000 saldatu. Turku lihku palikahs
lihds 3000 us karalauka gulam. — Plewna teel wehl arween wai-
rak aphegereta un no wisahm pusehm eeslehtga. Montenegreeschi
ir eenchmushi Dodschinâs un Slofutâs fkanstis un pee tam dau-
dsus sawangojuschi, kâ ari leelu pulku munizijas un eerohschu
cemaantojuschy.

Behterburgâ, 10. September. 7. September Turki usbruka
generala Terkulafowa kara-pulkam, bet tika us wisahm pusehm at-
sihti atpakal un eesahka behgt, pee kam wini waren dauds pasau-
đeja. 500 Baschibosuki, kas zaur muhsu preekschlihniju bij zaur-
islaususchees, ari tika atpakal atsihti. No muhsejem lohti mas
krituschy. S. D. B.

Daschadas sinas.

No eekschjemehm.

Zelgawa. Pehz no „Wald. awis.“ issludinatahm
listehm us Asijas kara-lauka 18. Juli ir krituschy schee Kursjemes
dehli, kas wisi deeneja 117. Jaroslawas kahjneeku pulkâ:
is Zelgawas: Timofei Petrow Wetikanow; is Dohbeles
aprinka: Wafili (Wile) Escherenok (no Salkasmuischas), Krisch
Zansohn (no Randites), Janne Sikkun (no Lihwes Beh-
ses), Janne Schwenk (no meschakunga muischas), Sander
Janne Herman, Indrik Rosenberg (no Janne Platones),
Ans Skuije (no Kolzes), unterofizeers Mahrtin Burwin (no
Blankfeldes), unterofizeers Jurre Beier (no Kolzes); is Tu-
kuma aprinka: Wille Trumme (no Leel Nuzes), Janne
Mikkel Bluhpa (no Wadasttes), Otto Bergmann; is Jan-
jelgawas aprinka: Mikkel Andrei Sunâ (no Suschumui-
schas); is Talses aprinka: Ludwig Grendul (no Rindseles),
unterofizeers Mattihs Aleetnâ; is Wauskas aprinka: Janne
Anton Martinow (no Schwitenes); un no 122. Tambowas
kahjneeku pulka: saldats Franz Wiegants is Widsemes (no
Loewenbergmuischas) (?). R. S—z.

Zelgawâ, swehtdeen, 4. September, pehz wairaf meh-
nescheem dabujahm sawâ Latweeschu basuzis atkal ehrgelu fla-
nas dsirdeht, lihds schim tika ar skohlas positimu dseedashana
wadita. Ehrgeles jau pawafari eesahka pahrtaiht muhsu
ehrgelneeks Herrmann L. pats, un sinams, kâ jau wezu islah-
poht, — atradahs schur waina un tur waina, ta tad darbs
willahs jo ilgi un wehl pat tagad nau pabeigts, — tikai
kahdi septini balsi bij schoreis spehleschanai gatawi, bet zerams
gan, ka drihsunâ dabufim wisus 20 dsirdeht. — Ziti ari
wehl runa, ka buhwetajs, pats ehrgelneeks buhdams, pahrtaiht-
shanu par lohti lehtu maksu usnehmees, kâ gandrihs wehl
pascham no sawa japeeekoht klahht, — bet netizu wis, ka —
kad ehrgeles buhs gatawas — warbuht us zeen. mahzitaju L.L.
preekschlikschshanu muhsu draudsjes no sawa pascha ehrgelneeka —
kura lohnesseezinsch ja ta nau ar kaudsi — to pagehrehâ,
jo labam nomehrkim winas wehl nekad nau atrahwuschas sawu
peepalihdsibu un ta tad drohschi waram zereht, ka ihpashi sa-
wahm ehrgelshem par labu sawu rubliti neschehlohâ, ja tur
kahds wairaf useetu, nekâ norunahts.

— Lihds schim Latw. pilsehtas draudsê bij tas eeraduns,
ka kahsineeki jeb kristibneeki peebrauja pee paschahm basnizas
durwihm un wina kutscheeri jeb fuhrmani turpat us flaiso
grantaplazi gaidija tik ilgi, kamehr atkal no basnizas isnahza,
zaur ko gadijahs, ka sirgi grantu iskarpija un jaukais plazis
arween bij jatihra un jalihdsina. — Tagad nu basnizas pah-
walde to esohht noleegusi un eebranzamee wahrte teel aistaisiti
(bet ta, kâ, kad lihku ratus isbrauz, tohs war attaisiht). Goh-
dibneekem tagad ja-iskahpj no sawahm ekipaschahm us eelas un
lihds basnizai ja-eet kahjahm. — Lai nu slappâ laikâ eijoscheem
winu wilsetee sahbazini, spohschahdinu kurepites jeb atlasa
kamaeschinas nekittu notraipitas ar grantaineem dubleem, tad
ir tai gangi no ehrgelneeka mahjas lihds basnizas galadurwim
noliktas siipras paplatas laipas, kâ ka pa pahram ehrti war
aiseet; — itin pa reisi. G. M.

Is Zelgawas. Zi tahlu no zeta mantaslahriba zilweku
nowed un famaita, ta ka tas neraujâhs ir pat miromus aplau-
piht, to atgahdina mums atkal schis notikums. Tani nakti us
31. August tika Ohsolmuishas kapôs (Henriettensruhe) barona
von d. R. familijas kapene uslausta un sahrks, eeksch kura mi-
neta barona meita jau dewinus gadus gul, is kapenes netahlâ
meschâ eenests, attaisihts un lihks pawisam fagrohshits. Ne-
finam, waj laupitajs kahdas dahrgas leetas pee lihka buhs
atradis. —

Uri tani paschâ nakti tika esera eelâ kahdam schihdinam
bohte uslausta un daschas mahrzinas tabaka issagtas.

J. W.

Peel tahs militschu nemshanas Augusta mehnesi weenu
pusi no panemtajeem atlaida wehl tam brihscham mahjas. Ta-
gad nu ari wisi schee mahjas pahrlaistee militschi ir eesaukti;
tik weenige dehli un usturetaji paleek atswabinati. Kas pa-
leek nemeldejees pee sawa aprinka karawirneeka, tohp tapat
eeskatihits ka behglis is saldata deenesta.

No Annasmuischas (Tukuma aprinki). 14. August pee
mums bij teateris; isdohshanas atrehkinoht atlika preeksch
karacewainoteem 37 rubl. 32 kap. Gribu te ari wehl weenu
leelu labadarishanu peemineht, ko muhsu zeen. dsuntkungs,
barons von der Necke sawam pagastam rahdijis. Winsch isgah-

juschä gada lihdsja mums pee jaunahm fsholas ehrgelhm tikt, kas maffaja wairaf kà 300 rubl.; no pagasta bij tik 50 rubl. zaur labprahdigahm dahwanahm fanahzis, to eepreckschgadös fshofotajis Zimerman L. bij saluhdsis. Schogad muhsu zeen. dsmitkungis pagastam afschinkoja sawu dselsu naudastkapi, kas pascham maffajis 175 rubl.; pee tam wehl apfohlja pagastam, ja us preckschu kahda waijadstiba rastohs, ka winsch buhs islihdsetajis waj ar naudu waj zitadi. Lai Deews swehti muhsu dsmitkungu par wina mihlu, schehligu siedi! L.

Ar Kursemes zeen. gubernatora atwehleschannu Jaunjelgawä un Tukumä ir fastahdijuschahs komitejas, kas ruhpeees par palihdsibu precksch karawihru familjahm, kam palihdsibas waijaga.

No Rundales mums raksta: Rudsi mums pa leekatai dakai labi, dascham isdohd 18 lihds 20 un wairaf grandu; wiswairaf raschojuma isdewa superfossats. Kweeschu un abholinsch wahji. Lini „weetahm leek gan jaukumu skatit, bet weetahm tikai truhkumu matit“, bet pee wisa mehš waram pastahweht. Warenahs linu talkas gadu no gada suhd sustamas, schogad reta reta manama; wiswairaf isdohd par naudu pluhkt. Linu talkas — kaut gan dascha smalka austina dabuja fshwuma dsirdeht, par to waidfimi nosarka un sirsina smagi pulsteja, bij mums tatschu no deesgan leela swara, schè mehš it labi warejahm muhsu tautas fenakahs pahapenes swehrt un iswehrt; schè mehš ari ar tauteescheem un tauteetehm warejahm eepashtees. . . un, wakarös sawas pee darba islohzitas kahjinas wehl pee musika pazilaht; wezee atkal pee alutina jeb grofa glahses mehdsä spreest un padohmus isdalit par semkohpibu u. z. Ar linu talku suschannu mehš gan wairaf wehribas greestim us weefigeem wakareem un teatereem un dohmaju, ka mums us to mas skaugu un pretineeku radisees, jo bes wineem jau mehš tik pat nepeteekam; ja pascheem nau, brauzam daschas juhdses sawu garu stiprinadami, un tas mums dand wairaf maffa, kà kad mums pascheem buhtu. Wiswairaf mihlakahs grih labprahst us teatereem un weefigeem wakareem un ja tahs neteek westas, rahdahs lohti piktas esohst. Ar schahdeem dereem un nereem winas ari wehl negrib peektikt; japehrt selta rinkischu, pulstenschu un wehl ziti kischu un stenischu un ja to nedaram, leekahs mihlaka wairaf neekeem peefecta nekä mihlakajam un kurn pret to kà Pöhtu bendsis pret karn, kas pahrafs. P. J.

Precksch Dubultu-Tukuma jauna dselszela rewideereschannas gaidija 2. September to komisioni no Pehterburgas. Komisione bij 2. September isbraukusi un atrada jaunu dselszelu par derigu. Braufschana tapa atwehrtä ar 9. September.

Lehdurgas draudsè wairaf gruntineeku un rentneeku esohst fabeedrojuschees eetafist lasareti, kur Wjaschu leelstungis Dr. v. Brehm grih apkohpt karawihrus, kas no Lehdurgas draudses aifgahjuschi un kam gaditohs tikt eewainoteem. Schini leetä ta luhgshana esohst pee Lehrpatas komitejas nosuhstita un zerams, ka ta warehs tikt eewehrota.

Rihgä 31. August atkal atweda 96 karä eewainotus no Schiplas un Plewnas.

Rihgas dahrsu kohpsch. beedr. isstahde tika 30. August wakara flehgta; winau bij apmeklejuschi wairaf kà 12 tuhft. zilweft.

Zaur Pehterburgu 27. August gahja zauri Pinau gwardija, jeb Pinau leibwardu gehgeru batalions. Lihds ar winau jahja weens Pinau jaunekis, 16 gadus wezs, kam nau meers, kamehr nau dabujis ar Turkeem iskautees. Winsch sazijis: „Manš tehwaterhs un tehws ir pret Turkeem karojuschu, tã tad ari man tas zelsch ja-istatiga.“

— Senakais dselzelu kehnsch Struhbergis nu ir no Maslawas zeetuma walä islaists un tohp istraidits pahr Kreemu rohbeschu. Polizejas waktis to noweda lihds Wirballei. Winsch zerejoht ahrsemes ussahkt atkal jaunu, laimigaku muhscha gabalu. —

— Weens bagats Pehterburgas gastuschneeks, Komatsch (winam peeder ari ta wisflaistaka salumu muishina Major-muischas juhmalis) ir no sawa leela gastuscha wairaf istabu atdewis precksch karä eewainoteem, bes tam ir uswehmes 10 slihmus ofizeerns bes kahdas maffas ustureht un apkohpt.

Karkowä 27. August atweda 412 karä eewainotus no Schiplas un Plewnas, starp teem bij ari weens, Mikailows, kas pehru Serbeschu karä 12 Turkus nokahwis.

No ahrsemehm.

Wahzu un Franzijas waldischannas redsedamas, ka tee flepkawi, kas tohs abus konsulus Salonikä nokahwa un tika noteesati us 5 gadi zeetumä, tagad statiga pilnä swabadibä, ir rakstijuschas pee Turku waldischannas un peeprafijuschas, ka noseedsneekus buhs tuhdaht likt zeetumä; ja nedarihs, tad zitahm walstihm buhs palihgä ja-eet noseedsneekus apstrahpeht.

No Parises. Ta prozese pret republikaneeschu wadoni Gambettu ir negaidami ahtri pabeigta. Gambetta pats nebij teefas preckschä atnahzis, bet adwokatü suhtijis; schis bij peepeschu fashimis un wina weetneeks luhdsä teefu, lai kahdas deenas laika atwehl, bet teefa to neatwehleja un tureja tuhdaht spreedumu: Nospreeda Gambettam par presidentä un ministeru gohdamininashannu 3 mehneschus zeetuma un 2000 franku strahpes. Franzijas waldischannu pee tam ir sawas dohmas. Weens likuma paragrafs nosaka, ka tahds, kas ilgä kà mehnesi zeetuma strahpi baidijis us 5 gadi nei war halsohst, nei war tikt eewehlehts walstirunas wihrös. Tã tad Gambettam, tam warenajam pretineekam mute buhtu us ilgaku laiku aifbahsta. Schini mehnesi jau fahlfes ta rumaskungu zelschana. Tã pehz Gambetta atkal grih tik kahdu laizinu prozesi pawilzinaht, un ir apeleerejis. Warbuht tai pastarpu laika dabuhn winau jau eewehleht, tad teefa nekä wairas newar darit, jo tad tautas fapulze buhtu ta weeniga spreedēja, waj Gambetta peenemans jeb ne. Un kad republikaneeschu tur leela pufe, tad sinams, ka Gambetta tiks par pilnu eeskatitits. Bet nu war notikt, ka waldischana ari to apelazijas teefu skubina un Gambettu eeleek jau zeetumä, kamehr wehl rumaskungi nau zelti. Saprohtams, ka schi prozese tagad ir eedesfinajusi wisu Franziju, jo abas partijas, monarkisti un brishwalsneeki stahw lohti sirdigi weena pret ohtreem. Franzijas presidents Mal Mahon reisö tagad zaur Franziju; bet kur ween tas nonahst, tur dabuhn dsirdeht: Lai dsihwo augsti republika! Sweiks Gambettam! Un jo Gambettam kerses klast, jo wairaf ar republikaneescheem fanihks.

— Frantschu kara-ministerija ir few jaunu breefmu eerohzi eegahdajufes, prohti weenu leelgabala rewolweri, kas minutes laika schauj 80 granatas, katra ir no mahrijinas sma-

guma un plihst 24 gabalās. Schis milsu revolwers schauj us 2¹/₂ werstes. Ari Turku waldischana esohst sew 5 tahdus revolwers apstellejusces, bet nespehjoht wehl to maksu nolihdsinaht, tā tad nedabunohst revolwers no fabrika ahra.

Parisē 27. August wezais Tjera kungs ar leelu gohdibu us pehdigu dusu pawadihts. Behrineeku rinda bijusi lihds 12 tuhst., bes tam sinams wisa Parise nehma pee tam dalibu.

Turku admirals **Pascha Hobarts** 24. August dšinees lihds Sewastopolei weenam Kreemu damslugim pakal; tad peebrauzis us kahdahm 3 werstehm, tad Sewastopolas baterijas fahkuschas tahdu uguni doht, ka Hobarts steigfchu dewees prohjam. Wiasch apleezina sawa sinā pee Sultana, ka tas lepnakais jubraspehks newar wairs tagad Sewastopolai tuwotees; wiasch ari to peemin, ka Kreemi ar weenu speegeli mehrijuschi wina tuwofchanohs, wiasch patš redsejis to speegeli faulē laistamees.

Generalis J. Gurko, kam schini Turku kara laimejahs ar sawu pulku tā pirmajam pahritikt par Balkana kalneem un kura wahrds jau schis leetas labad paliks arween slawā, ir dšimis 1828. gadā. Wiasch tika usaudsinahs Keisara pahschu lohri. 18 gadus wezs wiasch eestahja leibwardu-husaru regimentē un usdeenejahs ahtri. Krimas karam fahkotees, winam tika usdohts, gahdaht par drohschibu preeksch Baltijas juhrmales. 1856. gadā wiasch deeneja Krimā un dabuja daudsfahrtigi gruhstus darbū wadiht. Lai waretu ari ar kahjineeku spehka deenestu eepasibtees, wiasch eestahja Dibitscha regimentē; 1861. gadā tika wina komandā nodohsta 4. Mariapolas regimente, pehz tam atkal leibwardu regimente. 1874. gadā Keisars wina eezehla par wieskomandeeru par 2. gwardijas diwisiju. Bes scheem karadeenesta amateem wiasch wehl daschadi ir dabujis Keisaram kalpoht ziwilleetu darischanās. Ar leelu drohschibu wiasch nupat eenehma Schiptas zelaweetu Balkanā un tika par Keisara generaladjuvantu eezelts. Tagad tā gwardu diwisijas wadonis wiasch nems tahlak dalibu pee karawefchanas. Wina kruhtis puscho augstakee ordeni. Belam lasitajeem tā wina gihmi preekschā.

Generalis J. Gurko.

Tautas swehtki Jelgawā, 28. Augustā 1877.

1872. gadā sapulzejahs Jelgawā labs pulzinsch Latweeschu, un isluhdsahs no zeen. gubernator kunga atweheschanu 30. augusta deenā brijwlaischanai par peemiu ihpafschus swehtlus noswineht. Zeen. gubernatora kungs Latweeschu weheschanahm un zenteeneem weonumehr peepalihdsedams neween schini reisā teem palihdsēja, bet no schi laika gadu no gada schohs swehtlus atwehleja swineht un patš weonumehr pee teem dalibu nehma. Pirmos gados tee gan bija drusku knapaki, bet tagad pee teem ne ween Latweeschi, bet ari zitas Kursemē dšhwodamas lauschu schkiras peedalohs, un tā dšredams, neween schē Jelgawā, bet ari zitas weetas wisa mihtā Kursemē, tee tohp swineti. Lai ari pilsoni waretu pee teem dalibu nemt, swehtku komiteja swehtku swineschanu nolika us 28. Augustu.

Minetā swehtku deenā pehz beigtas Deewakalposchanas sapulzejahs Schirkenbeseera t. dahrsā swehtku dalibneeki leelā pulkā. Swehtkus atklahja konsulents Weber kungs, tā swehtku komitejas preekschneeks ar swehtku swinetaju apfweizinaschanu un swehtku runu, kurā wiasch klausitajus atgahdinaja pehrngada swehtkōs isfazitas Latweeschu weheschanahs, zenschanahs, wajjadibas un truhzibas, preekschlaitu launumus un tagadejohs labumus, un tad greeša klausitaju eewehribu us zitu kahdu pusi, us tureni, us kureni schinis laitōs wisa Ciropa slatahs, prohti, us kara-lauku, kur ari Latwju dehli aigahjuschi apspeestem tijibas beedreem palihdscht iskarohst brijwe-sribu un zilwezigas teefibas. Tahlak zeen. runatajs peemineja, ka ari kara-klausibas sinā Augustais Kungs un Keisars ir lihds ar wispahrigu kara-klausibas eewefchanu bes gala leelu labumu dahjis, lihds schim, schis gruh-tums tik samafahm lauschu,

schkirahm bijis uslikts, tagad tas isdalihst us wiesem walstis eemihstneekem. Preekschlaitōs, kas, kur doqwestā, eestahjis, bijis sawam widum un sawejeem, tā, šī, pasudis, tagad, kur kara-deenesta-laits pa-ihsinahs un kur wiesem, pee tā, daliba janem, tas pa wisam zitadati, tad, wehl zeen, runatajs, atgahdinaja, ka mihsu Augusts fames, Waldneests, wehl, us, kara-lauku dohdamees ir, atkal par Latweeschem gahdajis, eesedams

jaunahs pilsetu waldeſ. Kur ari Latweeſcheem ta pati teeſiba, kaſ zitahm kauſchu ſchkirahm, tadehl Winam peenahkoteeſ pa-
teiziba un firniga aiſluhgſchana: „Deewſ ſarigi Keiſeru.“ Tuhdal pehz tam wiſi ſwehtku ſwinetaji pazehlakſ no ſaweem
ſehdekleem un ar plikahm galwahm nodſeedaja ar aiſluſtinatu ſirdi
ſcho Kreemu tautas aiſluhgſchannu preekſch ſawa ſchehliga Semes-
tehwa.

Kad wehl tſchetrbalſigi bija dſeedahſ, tad runaja Allman
k., peeminedamſ, ka Latwija ir muhſu wiſu mahte. Teem,
kaſ ſchē dſimufchi, ihſta mahte, teem, kaſ til tē dſihwo ween,
pamahte, bet wiſi ir winas behrni, wiſi winai miſli. Latwiju
mehſ til tad zeeniſim un gohdamſ, ja ſchklſchanaſ ſawā ſtarpā
nihzinaſim un kohpiſas garu kohpſim. Schiſ gars til weenigi
iſaug pee garigas un laizigas attihſtiſchanaſ, un tee mums
ſirdiſ dſili eeſpeeſchani, kaſ muhſ pee tahdaſ attihſtiſchanaſ
wed, kā Stenders, von Föllersamſ un baronſ Krüdeners.
Ubi pehdejee bija tee, kaſ ſemes pahdohſchanaſ ſemneekem
zelu brugeja, un tā mums neween tehwiſu tehwiſā radija, bet
ari wiſas tautas attihſtiſchanaſ apdrohſchinaja, kā jau Föllers-
sama wahrdi to apleezinaja: „Ne teeſibaſ, no mums leetataſ,
bet naſtaſ, kō mehſ uſnemameeſ, parahda ihſtu wiſru.“ Ka
wehl daudſ wiſri to paſchu darijuſchi, peerahda Kurſomeſ riter-
ſchaftes komitejaſ preekſchlikumſ, kā nodohſchannu ſwabadiba,
kaſ lihdiſ ſchim daſchahm kauſchu ſchkirahm peeſchſrita, atzelama,
ka walſiſ preſtandes ne pehz galwahm, bet no ſemeſ maſſaja-
maſ un ari uſ muſſchu ſemi iſdalamaſ. — Tā Allman k.
Pehz tam dſeedaja wiſi dſeedataſi tſchetrbalſigi: Deewſ ſwehti
Latwiju! Kad atkal bija kahdaſ dſeeſminaaſ no ziteem dſeeda-
taju kohreem uſ balſim dſeedataſ, tad Kronbergiſ runaja par
ſwehtku noluhku, kaſ paſtahwoht gan kahdā atgahdinachana
jeb peemineſchana, paſkubinaſchana un weenoſchana uſ kahdu
derigu mehri. Tahdſ bijiſ wezo, wairak attihſtiſchuhohſ
tautu ſwehtku noluhkſ, tahdſ lai buhtu ari ſcho ſwehtku meh-
riſ. Ta atgahdaſchanaſ un peemineſchana efoht ik no gada
ta pati weza, bet ta paſkubinaſchana un weenoſchanaſ warohſt
allaſch jauna buht. Kahda ta ſchogad efoht, tahda ta til reti,
un lai Deewſ dohdohſt, ka ta wiſā muhſu muhſchā wairſ ne-
nahktu ohtraiſ preekſchā. Te runataſiſ peemineja, ka ari
daſchi Latwiju tautas dehl ſehini laikā zihnoteeſ brihwibaſ diſi
kara-laika, warbuht jau zeefchoht uſ kara-laika ſlimibaſ, jeb
ari jau uſ paſchaaſ nahweſ gultaſ, ſazija, ka ſwehtku dalib-
neekem ta bijuſi ſirdſ leeta, kaſ redſamſ iſ ſchiſ ſelgawaſ
weetigaſ komitejaſ dibinaſchanaſ preekſch ee-wainoteem kara-
wiſteem un winu peederigu apgahdaſchanaſ, un zaur daudſ ba-
gatu dahwanu paſneegſchannu ſchij komitejai. Runataſiſ wehl
wehlejaſ, lai ta mihleſtiba, kaſ eet palihgā pee apſpeeſtu tizi-
baſ beedru atſwabinaſchanaſ, nemitetohſ ar weenreiſigu dah-
wanu paſneegſchannu, bet buhtu, tā ſakoht, kā ne-iſſmelamaſ
awotſ, kur jo wairak ſmel, jo wairak rohdaſ klaht. Brih-
weſtibaſ ſwehtku ſwinetajeem tā waijagohſt preezateeſ, ka wairſ
newaretu iſſchirt, waj paſcheem jeb ziteem no tam leelakſ
preekſ. Tee efoht tee kohſchakee brihweſtibaſ augli; taſ tad
efoht taſ augſtalakſ brihweſtibaſ preekſ.

Starp ſchihm trim runahm, kā ari preekſch un pehz tahm
paſchahm dſeedaja 6 dſeedaſchanaſ kohri pahrmaitidameeſ wai-
raſ jauku dſeeſmu, kaſ ſwehtkuſ jaukuſ un patihkamſ darija.
Pee gohda maſſiteſ uſdſehra Keiſeram, gubernator kungam,

gubernijaſ kanzelejaſ pahrwaldneekam Nummel k., gimnaſijaſ
direktorim Pauker k., realſkohlaſ inſpektorim Kuhlberg k., po-
lijejaſ-meiteeraſ un wehl ziteem augſtaſ laimeſ. No gohda
weeſeem iſſauza zeen. gubernator kungſ uſplaukſchannu, iſdoh-
ſchanoſ un laimi wiſai miſlai Kurſemei un von Nummel k.
ſwehtku komitejai.

Pulkſten 6. wakarā ſahzahaſ teateriſ, kur iſrahdija „Ger-
trudi“. Ar ſchiſ lugaaſ iſrahdiſchannu wareja zaur zaurihm
nemoht ar meeru buht. Teatera namaſ bija til pilnſ, ka reti
til. Pehz teatera iſrahdiſchanaſ ſwehtku weeſi Schirkenheſera
dahſā wehl iſpreezajahaſ pee jaukaſ apgaimoſchanaſ un ware-
naſ Malojaroſlawaaſ kara-pulka muſikaſ. Wiſbeidſohſt wehl
bija ballē. Uſ ſwehtkeem bija atnahkufchi kahdi 1700 zilweki.
Wiſaaſ eenahſchanaſ ſneedaſahſ lihdiſ 1500 rubleem.

Wiſpehdigi man wehl japeemin gubernijaſ kanzelejaſ pahrwaldneeka
zeen. von Nummel k. wahrdi. Wiſch teiza: „Eſ
eſmu daudſ preekſch Latweeſcheem ſtrahdajiſ, bet man par to
nau ſchehl. Ko ſchodeen redſu, par to ſirdſ preezajahaſ.“
Miſli tauteeſchi, zeenijami Latweeſchi! kā muhſu preekſchneeki
no mums tē ſaka, par to pateikſimeeſ Deewam un Keiſeram,
kaſ mums palihdſejiſ tiktahſ tikt. — Dohbeleſ aprinka paga-
ſta wezakee to atſihdami, nogahja pee zeen. gubernator kunga
paſemigi luhgdami, ſawu padewibu un ſawu lihdiſzetibu ſehini
grubtā kara-laika Augſtam Kungam un Keiſeram iſſazihſt, ka
tee tehwiſai griboht palihdſeht lihdiſ pehdigai aſinaſ lahſitei.
Eſ ſinu, ka tapat ari dohma wiſa Kurſeme. J. K.

Bahrbeleſ japoſta ahrā!

Derigaſ padohmſ ſemkohpjeem, ihpaſchi Dohbeleſ apgabala.

Katram zilwekam ruhſ ſawu mantu ſargaht un wairoht;
ſemkohpjeem tapehz ruhſ, ka waretu bagatuſ augluſ no ſawaſ
druwaſ redſeht. Pee tam waijadſehſ ſawu lauku jo labi ſuh-
deht un jo labi apſtrahdaht. Un kad taſ notiziſ, un kad
Deewſ ſawu ſwehtibu dohd ar ſauliti un leetutinu, tad rahdaſ,
ka augli buhſ rohkā. Bet tomehr wehl nau wiſ. Prohti lai
gan ſeme labi kohpta, lai gan iſdewigaſ laikſ bijiſ, tomehr
daſchu reiſ labiba wehl eet pohſtā zaur ſchahdu tahdu ſirgo-
ſchannu, pret kuru daudſ ſemkohpji dohma, ka zilwekſ neko ne-
ſpehjoht.

Weena tahda ſirgſchana, un negehliga ir, kad ruhſa labibu
maita. Daudſ ſpreeſch, ka nelahga migla ſahnu laikā, woi
kahdſ pehrkona gairſ to darohſt, un zilwekſ pret to neſpehjoht
gairateeſ un nekahdaſ ſahleſ ne-efohſt, ſcho kaiti glahbt.

Bet rohnahſ gan ſahleſ un ir gan glahbeja, klaufateeſ,
juhſ ſemkohpji un it pawifaſ juhſ Dohbeleſ apgabala ſaim-
neeki, kaſ daſchu gadu til breeſmigu ſchadi zaur ruhſu pee kwee-
ſcheem, rudſeem, auſahm eſeet zeejuſchi. Rohnahſ gan ſah-
leſ un ir gan glahbeja, kaſ juhſu druwaſ war iſſargaht no
taſ nelaimē, un taſ glahbejaſ eſeet juhſ paſchi un taſ
ſahleſ ir:

Pohſteet bahrbeleſ ahrā, bet lihdiſ beidſamam galam,
ka ne ſtumburſ, ne ſafne ne-atleekahſ!

Ruhſa nau nekahda kweeſchu ſehrga, kaſ no miglaſ woi
pehrkona gairſa zelahſ, bet ruhſa ir weena ſmalka ſmalka ſehni-
ſchu ſurte, kaſ no ſawaſ ſehklaſ zelahſ un pehz ſawaſ dabaaſ
auglojaſ. Schiſ ſmalkaſ ſehniteſ ne-aug pee ſemeſ, bet

us labibas steebreem un ari us zitu kruhmü lapahm, kà to ari redsam pee dauds daschadahm fuhnahm, kas us kofku misas us-metuschahs aug.

Schih's ruhfas sehnites ir gauscham masas, tà ka tik ar mikroskopu, (t. i. glahse, kas wisu redsamo leelina) labi war eerandfihht, un weenà wafarà trejadi aug, lihds kamehr sawu pilnu muhschu dabu isdshwoht un stipras paleef gadu no gada pastahweht un waisfotees jeb angfotees.

Pee tam tahs sehnites maina sawu dshwes weetu, prohti metahs no kruhmeem us labibu un no labibas us kruhmeem. Pehz schahda Deema likuma ari noteef pee dshweem radijumeem, prohti no ta tahrpina, kas barokla putraimòs, kad zilweks ee-ehd, zilweka mehderà un zitur nekur, isaug tas negehligajs bantwurms, kas zilweku tik gauschi wahrdina. Te nu mums newaijaga un buhtu par garu ruhfas-sehnischu dshweszeli wisu isstahstihht. Bet to tik mums waijaga usrahdiht, ka bahrbelu isphostischana un ruhfas isphostischana ir tas pats.

Kad labiba wafarà no ruhfas teef maitata, tad us tahm labibas lapinahm un teem steebreem ta ruhfa aug un nef fehllu, kas ir smallkata par teem smallakeem puteknuischeem un ko ar azihm bes glahses (bes mikroskopa) nemas newar redseht. Wehjsch scho fehllu isnehsa pa malu malahm un ari us ziteem laukeem un pa trihs stundahm ta fehlla jau dihgst un ihstà laikà atkal apsehkklojajs. Tà tas eet zauru wafaru lihds meeschu plaujamam laikam. Ta ir ta wafaras fehlla. Rudens laikà ari wehl fehlla isaug, tai ir drufku sawadaka isfkata, ta nau wairs farkana kà ruhfa, bet tumfchi bruhna, gandrihs mella, un no labibas, kur augst, wairs nenokriht, bet paleef par seemu, kur bijust. To fauz par seemas fehllu un zaur to tahs ruhfas-sihmites iszeefsch seemu. Pawafari ta seemas fehlla nokriht un wehjsch to isdsena pa gaisu, lihds kamehr kur peekerahs. Pa pahri stundahm fiktà miklà gaisà jau dihgst. Bet tas dihgst it nekur ne-eesaknojahs, kà tik ween bahrbelu lapàs. Tad sawrohtams, tik ta ruhfas-sehnischu seemasfehlla war augt un angfotees, kas us bahrbelohm metahs, un wisai zitai ruhfas-sehnischu fehllai ja-isnihtst. Bes us bahrbelu lapahm un tik ween us schihm tahs ruhfas-sehnites aug, kas tahdu fehllu nef, kas zaur wehju nonefta us labibu scho war maitaht.

Kad ruhfa labibai weenreis uskritusi, tad neweens zilweks to wairs nepehj glahbt, ja Deems kasfin nedohd tahdu gaisu, kas ruhfas angfchanu kawe. Bet tas ir semkoppju spehka gahdaht, ka ruhfa lai ne-uskriht labibai, un ja to grib gahdaht, tad bahrbeles wisai ja-isphost.

To kad bahrbelu wairs nau, tad ta sehnsichu seemasfehlla wairs ne-atrohn nekahdas weetas, kur augt un angfotees un tad labiba weenà rahweenà no ruhfas maitaschanas ir israuta.

Tapehz es jums semkoppjeem wiseem, ihpaschi jums semkoppjeem Dohbeles apgabala, kur bahrbelu leeliskam rohnahs un ruhfa leeliskam bagatas kweeschu un rudsu druwas gadu no gada maita, — es jums pee firds leeku un luhgschus luhdsu sawa wahrdà un Dohbeles semkoppju beedribas wahrdà, kas semkoppju labumu grib fargahht un wairoht, un kas to leeku smallki isdibinajusi un to taifnibu usgahjus — meh's juhs pasflubinajam unluhdjam juhfu paschu dehl, sameteetes weenà prahtà ar mums un ar saweem kaimineem un isphostait kates sawas rohbeschahs bahrbeles, jo no tahm zetahs labibas

ruhfa, isphostait bahrbeles lihds beidsamai faknitei un atwafitei. Kur faknes un atwafes atleekahs, darbam no jauna buhs jahahkajs. Tapehz, ja muhsu padohmu peenemat, tad strahdajeet ruhpiigi un smallki un nepametat semè neweenu jakni. Kad wisi pee ta darba nedohdahs, kad weens ir kuhtr, tad tahds wisam apgabalam ne-isteizamü skahdi war padariht, un no weenas weetas ta ruhfas-sehnischu fehlla teef pa werstihm un pa juhdschm isnesata un sehjeja zeribu maita.

Ja tad juhs jo drohfschi gribeet zereht sawa puhlina anglus, ja juhs tikufchi gribeet gahdaht par sawas mantas wairofcham, tad klauseet Dohbeles semkoppju beedribas padohmu un: **is-phostet bahrbeles!** W. Gähigens,

Dohbeles semkoppju beedribas ohres presidente.
Dohbelè, August mehnesi 1877.

Saimneeku skohla.

Preefsch dahrstu-augku kohkeem ir lohti deriga leeta, kad teem Augusta mehnesi dohd mehflu baribu ar wezu, labi isruhgschu, pa pusei ar uhdeni atschkaiditu mehflu wirzu; zaur to kohkam angliba lohti spehzinajahs. To darohht waijag ap kohkeem, zil tahlu wiru krohna sari karajahs, ar spizu meetu eedurt semè dshlus zaurumus un tanis pamastim ar sarakannu eeleet schkidrohs mehslus; preefsch leeleem kohkeem peeteef ar 2 lihds 3 kamas; pehz tam zaurumi tohp atkal peepilditi.

Weens schkubnis nodedsis zaur miklu sabahstu ahbolinu nesen atkal Danzigas tuwumà. Daudsi spreesch, ka mikls seens gan warohht fagrudeht, bet ne wis leesmas radiht. Bet ta leeta nau wis tà. Kad kaudse zaur miklumu ir sahlfusi twihht un karstumu peenehmuses, tad zaur wehsumas uspuhshchanu rohdaht no karstuma ari ungunleesmas. —

Ahbolina sehshana rudeni ir zaur zaurim nemoht gandrihs drohshkala nekà pawafarà. Sarkanais ahbolinsch gan ir bailigs no agras, zeetas, plikas seemas un warbuht gan wehl wairak kà no wafaras sausuma. Turpretim no balta, dseltena un bastard-ahbolina war drohfschi faziht, ka winsch rudeni issehts, labaki isdohdahs. Tapat ari rai-sahle un timotinsch labak ir rudeni sehjami. Ap Kenigsbergu dara tà: tahs sahlu fehllas tohp lihds ar labibu issehtas un farkano ahbolinu pahsehj pawafarà. Ihpaschi par derigu ir atrasta ta rudenssehshana pee weeglahm semehm. Zaur labibas augeem tohp jaunais ahbolinsch un sahlfites labi apfargatas un tahs pawafarà fanemahs ar leelaku spehku, un pehz labibasno-plauschanas isdohd labu rudensganibu. Landw. Dorfz.

Pee Kurfemes gubern. komitejas preefsch kara ewainoteem ir eemakfati: no Leel-Wirzawas mahzitaja pagasta 200 rubl., no Superdentes pag. 10 r. 5 k., Kalkubnes 21 r., Pomuschas gruntneeka Bud 5 r., wehl no Pomuschas 3 1/2 r., Saldus zeen. meschafunga 5 r., Wierkusmuischas pag. 36 r. 47 k., Mel-fanderemuischas pag. wald. 80 rubl.

Pee Kurfemes gubern. waldes preefsch kara ewainoteem eemakfatis: no Sirges, Piltenes un Sarnates 57 r., no Degables pag. w. 18 r. 70 k., Grendshu 42 r. 2 k., Pehterales 22 r. 95 k., Friedrihsbergas pag. w. 25 r. 28 k., Irlanas 49 r. 91 k. Bes tam wehl no beidsamajem 5 pagasteem ir daschadi drebhu gabali eesuhitti.

Zelgawas Weetigai Komitejai pr. kara-wihru un winn peederigu apgabdashanas lihds 8. Septemberim eemakfatis: No Raudites pag. zaur pag.-wez. 3. Bergfeldt l. 9 r. 70 k. un 38 mahz. drebhu; no Zelgawas wehshu-komitejas 26 r. 75 k.; no Dweetes pag. 2 bak. drabnu; no Arumuischas pag. zaur J. Meyer l. 31 r. 33 k. un daschi drebhu gabali; no Arumuischas kaspeem 17 r. un daschi drabnu gabali; no Leel-Swehtes wiru-kohta kà atlikamü no wina jantribas wakara 2 r.; beedru-naudas 4 r. Pawisam lihds schim eemakfatis 794 rubl. 64 kop. Kaseeris: D. Kronberg.

Latw. Awischu apgabdatais: J. W. Safranowicz.

Mahditajs
par tahm grahmatahm,

Kuras no Kurses mācīstohlas mahditajs preeksch Kursemā laukstohlahm ir va dokai patvehetās un pa dokai atvehetās mīnetajās mahditās wētās eewest un kuras katrā laukā dabujamas

Ferd. Besthorn grahmatu bohdeš,
 Zeigawā un Kulbigā.

Adler, Muster-Zeichen-Buch für Schulen. 12 Hefte. à Hest — 14	Pub. Kop.
Bankin, Udohschanas preeksch galwas rehkinaschanas. Gebd. — 40	
— Udohschanas us tahpeli ko rehkinast. Gebd. — 25	
Bauer und Klein, 6 Hefte Zeichenvorlagen für den Elementarunterricht nach der stigmographischen Methode. à Hest — 37	
Bielenstein, die Elemente der lettischen Sprache. Gebd. — 1. —	
Blosfeld, Prāsuhūmā u paburā Pyeckoj grammatiku. Gebd. 1. 10	
Blumberg, Ibbi bapnizās stahsti. Gebestet. — 8	
— Bauktiba un Ewangeliumš. Gebestet. — 8	
— Swehti stahsti. Gebd. — 30	
Böhm, Deutsches Lesebuch für Elementarschulen II. Gebd. — 60	
— Kurzgefasste Deutsche Sprachlehre. Gebd. — 25	
Bornhaupt, Leitfaden beim Unterricht in der Geographie Liv-, Est- & Kurlands. Gebd. — 24	
Brandt, Dšhwibas zeksch. Gebd. — 30	
Bruckner, Schul-Naturgeschichte. Gebd. — 70	
Caspari, Geistliches und Weltliches zu einer volkstümlichen Auslegung des kleinen Katechismus Lutheri. Gebestet. 1. 50	
Dittmar, Einfacher Wegweiser durch die heilige Schrift. Gebestet. — 90	
Döbner, Swehti stahsti is Deewa wahrdeem islasiti. Gebd. — 25	
Frenck-Loringhoven, 111 Dseknas. Gebd. — 50	
Golotinow, Pyeckāa xpectomaria. Gebd. — 1. 65	
— Pirma Kreewu walodās mahziba. Gebd. — 40	
Huag, Kreewu walodās pirmās esahkums. Gebd. — 40	
Heerwagen, Mahrtina Luttera Kattifis. Gebd. — 20	
— Sinai un Golgata. Gebd. — 15	
— Stolas maise I. u. II. Gebd. à — 50	
Helmring, Kirchengeschichte. Gebestet. — 75	
Hentschel, Lehrbuch des Rechnenunterrichts in Volksschulen I. Gebestet. — 1. —	
— II. 1. 2. Gebestet. 1. 40	
Hermes, Berliner systematische Zeichenschule. à Hest. — 30	
Holtz, Leitfaden zum Religionsunterricht. Gebd. — 60	
Kühlbrandt, Deewa wahrdi. Gebd. — 10	
Kappe, Kleine Weltgeschichte. Gebd. — 31	
— " " Lettisch von Sibbeik. — 30	
Kellner, Lehrbuch der allgemeinen Geographie. Gebd. — 1. 15	
— Leitfaden für den Unterricht in der Geographie. Gebd. — 50	
— Rechnenunterricht in Elementarschulen. Gebd. — 50	
Krüger, Die Naturlehre für den Unterricht in den Elementarschulen. — 61	
Kurz, Biblische Geschichte. Gebd. — 56	
— Lehrbuch der heiligen Geschichte. Gebd. — 1. 55	
Leitan, Div'reis 52 bibeles stahsti preeksch skohlahm un mahjahm. Gebestet. — 45	
Liben und Nahr, Lesebuch für Bürgerschulen II. — 36	
Luthers kleiner Katechismus (New-Strilly). Gebd. — 26	
Meyer, Palkhgs pee behrnu mahzishanas. Gebd. — 35	
Neiken, Wahju walodu I. Gebd. — 25	
— " " II. Gebd. — 40	
Nissen, Unterredungen über die biblischen Geschichten I. u. II. Gebestet. à — 2. —	
— Unterredungen über den kleinen Katechismus Lutheri. Gebestet. — 3. —	
— Unterredungen über den kleinen Katechismus Lutheri. Leit. von Silpauš. Gebd. — 1. 75	
Pajusch, Arithmetische Aufgaben. Gebd. — 77	

Verzeichnis

der von der kurländischen Oberlandschul-Commission zum Gebrauche in den kurländischen Volksschulen theils empfohlenen, theils gestatteten

Bücher,

welche in den Buchhandlungen

von Ferd. Besthorn in Mitau und Goldingen vorrätzig oder durch dieselben zu beziehen sind.

Pand und Grüner, Wahju grahmatu. II. Gebd. — 50	Pub. Kop.
Pichel, Die Geometrie der Volksschule, Anleitung zur Ertheilung des geometrischen Unterrichts. Gebestet. — 67	
Pichel, Die Geometrie der Volksschule für die Hand des Schülers. Gebestet. — 22	
Pihlemann, Praktischer Leitfaden zum Erlernen der russischen Sprache. Gebd. — 1. 15	
Predit, Medera Kreewu walodās mahziba. Gebd. — 40	
Prenš, Kurzer Unterricht in der Erdbeschreibung. Gebd. — 31	
— Kinderfreund. Gebd. — 38	
Schäfer, Deutsche Sprach- und Rechtschreiblehre I. Gebd. — 35	
Schröder, Behru draugs II. Gebd. — 40	
Serna-SolowjewiŃsch, Praktische russische Grammatik. Gebd. — 1. 15	
Spalwing, Leitfaden der vaterländischen Geschichte der Ostsee-provinzen. Gebd. — 90	
Spieß, Geografija. Gebestet. — 8	
— Pahrtulkoťajs. Gebd. — 40	
— Udewumi skohlas behrneem preeksch dohmū usrakstichanas. — 8	
— 200 Udewumi. Gebd. — 25	
Spieß und Berlet, Weltgeschichte in Biographien. I. CurŃus. Gebestet. — 1. 25	
Stahlberg, Leitfaden für den Unterricht in der Geschichte. Gebd. — 72	
Stender, Māsa bihbele. Gebd. — 70	
— " " in Holzdeckel. Gebd. — 80	
Stoll, Erzählungen aus der Geschichte 1—5. Gebd. à — 81	
Szeberg, Dr. Martin Luthers kleiner Katechismus erklärt für Kirche, Schule und Haus. Gebd. — 1. —	
Tehrand, Mahzibas galwas rehknās. Gebestet. — 40	
Thalberg, Rehkinaschanas mahziba. Gebd. — 45	
Umann, Ia Deewa kalpa Mahrtina Luttera mafais katifiknis. Gebd. — 25	
Wangemann, Biblische Geschichten für die Elementarstufe. Gebd. — 31	
Westberg, Praktisches Rechenbuch. Gebd. — 30	
Wegel, Leitfaden für den Unterricht in der Deutschen Sprache. Gebestet. — 1. —	
Weyrich, Dseknū wainaks 1—3. Gebestet. à — 30	
Wiedemann, Leitfaden für den ersten Unterricht in der Geographie, mit besonderer Berücksichtigung des Russischen Reichs. Gebd. — 40	

Bornhaupt, Karte von Liv-, Est- und Kurland. — 40	
— Schulwandkarte von Liv-, Est- und Kurland. Auf Leinwand gezogen. — 4. 50	
Handke, Schulwandkarte von Afrika. Auf Leinwand gezogen. 2. 25	
— Schulwandkarte von Nordamerika. Auf Leinwand gezogen. 3. 75	
— Schulwandkarte von Asien. Auf Leinwand gezogen. — 3. 75	
— Schulwandkarte von Australien. Auf Leinwand gezogen. 3. —	
— Schulwandkarte von Europa. Auf Leinwand gezogen. — 3. 50	
— Schulwandkarte von Palästina. Auf Leinwand gezogen. 1. 80	
Schade, Schulwandkarte von Palästina. Auf Leinwand gezogen. 3. —	
Stälpnagel, Schulwandkarte von Europa. Auf Leinwand gezogen. 4. —	
Sydom, Erdkarte. Auf Leinwand gezogen. — 5. 30	
Kreewu semes landfahrte. — 50	
Russische Vorschriften zum Schönschreiben. 2 Hefte. à — 60	
Preekschrakti Ratweeschu walodā. — 30	

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Mahditajs: Sina. Kursemes pirma wispahriga skohlotaju konferenze. Dahwas nos. Pelgawas latw. pilseta draudse. Atskones lapa.

Sinas.

Par Kuldigas skohlahm lasam schihs sinas: Gimnasija tika Augustā no jauna usnemti 17, tā ka tagad pawisam skohlenu skaitš tur ir 192. Gimnasijas preekščskohlā usnehma 9, pawisam tur ir 54. Pilseta skohlā usnehma 17, ir pawisam 96. Pilseta elementar-puisenu skohlā usnehma 32, pawisam tagad ir 124. Augstakajā meitenu skohlā usnehma 13, pawisam ir 83; pilseta elementar-meitenu skohlā usnehma 14, pawisam ir 55. Kad pee schihm skohlahm skaita wehl klast wahzu dr. diakonijas skohlu ar 80 skohleneem un Latweefchu basnizasskohlu ar 50 skohleneem, tad Kuldigā atrohd skohlasbehrnu ween pee 800.

No Ruzawas. Latweefchu awifchu lastajeeem laikam patiks dsirdeht, ka weens no wīnu pasihstameem, prohti: Chr. Schönberga k. Ruzawā, kas daschu brangu stahstu muhsu awifehm sagahdajis, sawā dsimschanas deenā, tai 21. Julijā s. g. sawus 25 gadu amata swehtkus un sudrabskassas radu un draugu pulzinā kohshi noswineja. Ruzawas dseedataju kohris, no Schönberga palihga Schkuttē k. wadihts, gawilneeku rihta agrumā un pehz wakara krehslibā ar daschahm jaukahm dseefmahm apswēiza, ko gawilneeka brahlis, muhsu pasihstamais dsejneeks G. F. S., sewischki preekšč tahs deenas bij sazerejis? Gawilneeks tai deenā dauds, dauds preekča peeredseja; jo wina tagadejee un fenakee audsekni lihds ar wina drauceem un radeem un daschi ziti kungi, to neween ar mihteem wahrdeem, bet ar dauds derigahm, skaitstahm un dahrgahm peeminas sihmehm eepreezeja. Sweizinaschanas raksti atnahza no tuweenes un tahleenes. Dewinas depefchas ar telegrafu ween atskrehja. Uri Keepajas gimnasijas inspektors, Wohlgemutha kungs, tam laimes wehleschanas atrakstija, winam wehl ilgu muhschu nowehledams, „ka lai gawilneeks“ — tā wunsch rakstija — „wehl dauds tahdu kreetnu skohlenu Keepajas gimnasijai peewestu, ka tas lihds schim peewedis...“ Ar leelu patifschanu gawilneeks aridšan apswēiza sawā mahjā Embotes zeenigo mahzitaju, Lundberg kungu, kas wīnu preekšč 25 gadeem bij salaulajis. Ruzawas pagasta waldischana atnesa firsnigas laimes wehleschanas un pateizibas. Kā nē, waj tad Schönbergis nau Ruzawas draudsei par labu un gohdu 25 gadus uszihrtigi kalpojis? Zik Ruzawas dehli nau kohshi jo kohshi isskohloti par wihreem palifschu, kas pasaulei leeti der, waj nu tehwa mahjās jeb sweschumā. — Katris, ir nabaga kalpa behrens, kas us tam dsenahs, war weegli mahzibu, ko pilsetu skohlās til spehj eeguh, Schönberga skohlā smeltees. Waram fastaitiht 21 telegrafistus, no kureem jau feschī stajones pahrwaldneeki flu-

wuschī: 3f scheem 20teem ir 5 Ruzawas fainneeku un 7 Ruzawas buteneeku dehli, kuri beidsamajee gandrihs bes kahdas maksas Schönberga skohlā mahzibu ir dabujuschī.

Pawisam kohpā Schönberga skohlā ir 738 behrni eefsch 25 g. mahziti, no kureem pagasta skohlotaju amatā eestahja 10, par seminaristeeem palika 5, gimnasijā eestahja 26 un 11 ap-teekeru mahzēllu eefšami nolika. — Zapeemin, ka 1852. g. eefahkumā Schönbergis Ruzawas draudsei par dseedataju un ehrgelneeku ir kluwis aizinahs. Sinams — tuhda, ka Ruzawā atnahzis, wunsch eefahka sawā ehrgelneeka mahjā ari skohlu tureht, par katru behrnu, tā redsedams, maksu nemdams. Wunsch fata pats, ka no pahrtikuscheem 6 rublus par gadu skohlas naudas nehmis, bet wairak bijis tahdu behrnu, sewischki no Wahzu draudses amatneeku kahrtas, kam sawus wezus jahbakus jeb sawu zepuri dabujis doht, tad tik behrens spehjis skohlu apmekleht. Pirmais darbs bij Schönberga k. u. atnahkuscham, us mahzitaja Melwila wehleschanu, R. draudsei 3 jaunus skohlmeisterus zik ne zik ismahziht, un trihs jau amatā eefschus mahzischana tahlaki pawest. (Toreis bij Ruzawā 6 skohlas: Likhumu, Geistautu, Stiebla, Pampalu, Dunitas un Papas skohla.) Paschā draudses widā Schönbergis ar sawu skohlu buhdams, neween Wahzu behrnus, bet wifus Latweefchu behrnus, kam ar seemas skohlas mahzibu pagasta skohlās nepectika, skohloja. Tā tas gahja 15 g., lihds Sch. kunga pascha dehli pee-auga, kas gribeja dauds sweschas walodas mahzitees. Sch. k. peenehma Pehterburgas kandi-datu par mahju skohlotaju, pehz tam bij Tehrpatas filologs, tad atkal weens Peterburdsneeks. Janwari 1870. g. Schönberga k. wezalais dehls eestahja Keepajas gimnasijas zetortā klasē, (kwartā.) Tai gadā 1874. ohtrās dehls nolika lihds ar sawu skohlas beedri eefšami preekšč treschas klases (terzijas.) Tad wehl 1876. g. weenu no Schönberga k. audsekneem usnehma Keepajas gimnasijas ohtrā klasē (sekundā.) Tillihds ka Sch. k. skohla bij israhdijsi — winam pascham teizoht, — ka no Nazaretēs war gan kas labs nahkt, tad newis ween no tuweenes, bet ari no tahleenes sahka audsekni peenahkt. Wina ehrgelneeka mahjā ruhmes peetruhka. Tadeht wunsch pats ar sawu naudu usbuhweja 70 pehdas garu un 30 pehdas platu kohka ehku ar dakstinu juntu. Katrā namā nu kahdu 30 behrnu mahzahs zauru gadu. Seemas laikā peenahkt wairak. Bes scheem 2 reis gadā us 4 ned. nahk Latw. eefwehtijamee behrni; scho ir bijuschī 25 gados 2954. Schim krihscham paliks Sch. skohla apafsch Kursemes lauku skohlu pahrwaldes. Schönberga k. palihgs ir seminarists Schkutte k. Bet bes schi ir wehl diwi skohlotaji, starp scheem ari wina pascha dehls, kas dohd teem, kuri gimnasijā jeb krohna amatā grib eestahtees, privat-stundas — latinu, greeku un frantschu walodās. Schai

naht tohs ffohlaš stundās mahzitus preefšmetus un tā eestip-
rinaht fawus prahta un gara spēklus.

IV. Ka ffohlaš bibliotekās grahmatas usnemamas, kas
ffohlas jaunibai derigas lasiht, kur ir kristigs un Deewa bih-
jigs gars — un kahdas grahmatas nederetu usnemt ffohlaš
bibliotekā.

Kad firmgalwis D. K. fawu runu bij beidšis, tad muhsu
augsti zeenihts schulrahta K. peemineja, ka wezajam Dünsber-
gim gan peenahkusees zita, nemiš pehdiga weeta runataju rindā,
— tomehr wišch, schulrahta K., šchim firmgalwim tihšchā
prahtā šcho weetu nolehmiš, ka waretu šchiš deenas darbu no-
beidsoht, mihtam ffohlaš tehnam pateizibu isfaziht par to, ka
wišch, wez wihrš buhdams, dšihwu dalibu pee muhsu konse-
renzes un tahdā wišfē pee ffohlaš leetas nemoht. Wezais
Dünsbergis isgahjušchu rudeni — kā iswehlehts komitejas loh-
zektis — efoht sliktā laikā no tahla gabala pee wina atzelojis
un tagad atkal tahlu zetu usnehmeš... Nemeen zeen. runa-
tajam un wezajam ffohlaš tehnam Dünsbergim, bet aridsan
mums ziteem pee tam azis kaut kas pamirdseja. —

Pulksten Snds nobeidja schulrahta K. ar Deewa luhgšchanu
šcho muhsu diwu deenu darbu. — Zeen. mahzitajs Stenders
no Sunnakstes tad wehl isteiza fawu preeku par wisu, ko abās
deenās šchē bij redsejis un dširdejis; wišch runaja firnigus
wahrdus, norahdidams us to prahwu pulzinu, kas strahda
preefšch Deewa walstibas isplatišchanas.

Behz tam runaja wehl zeen. Jelgawas mahzitajs
Seeseemann K. kahdus ihšus pee širds cetamus wahrdus mums
ffohlotajeem no Jelgawas šchirotees, „ardeewas“ pakal
faukdams. Us šcheem mihleem wahredeem atšauzahs Schönber-
gis no Ruzawas fawu amata brahtu wahrdā, pateidamees
par Jelgawas kungu mihtu prahtu un fazija, ka ne Jelgawnee-
leem pret mums, bet mums pret wineem waijag pateizigeem buht
par wisu to laipnibu, ko wini mums konferenzes laikā parahdi-
jušchi. Tad wehl runatajs us zeen. preefšchrunataja wahredeem
atšaukdamees, kas us to bij parahdijušchi, ka mehš konferenzes
lohzekti ne-eijoht tukšchi mahjās... Schönbergis fazija,
ka pateescham mehš ne-iseetoht wis tukšchi prohjam, bet efoht
daudš dširdejušchi un daudš peemahzijušchees zits no zita wehl,
weenu lectu ainsfoht mahjās, prohti to apšinu, ka mums ffohlotā-
jeem efoht preefšchneeks, z. Böttcher mahzitajs, kas preefšch šchiš
weetas un leetas ir, tā šakoht, it kā no Deewa us to laists.
Muhsu schuhrahts, kā mehš wiš noredsam, neween ffohlaš un
konferenzes lectās ir dedšigs un ruhpišs gahdneeks, bet ari us
mums ffohlotajeem, kas dafschahrt jau dafschadi apgruhtinati,
tura mihtu tehwa širdi, pee ka mehš drihtšesim peeglausteš
wišas lectās, kur mums padohms truhktu — un šcho apšinu aif-
nešdamees, mehš to daudšinasim faweeem amata brahleem mah-
jās. Bet winam. schuhrahta kungam, mehš wehlejam un no
Deewa isluhdšam štipru weseleibu un spēklu, ka wišch fawu
gruhtu amatu war walidht mums ffohlotajeem, kā ari wisai
Kursemei par šwehtibu!

Šchohs wahrdus dširdejis zeen. schuhrahta K. newareja no-
zeestees neteizis, ka gan wišch šiltu širdi us ffohlotajeem lihds

cenešis fawā jaunā amatā — un kad nu mehš to atdšinufchi, tad
wišch pateescham nofohlotees, arween mums labu prahtu un
mihtu širdi parahdiht... Ar to nobeidšahs wisas runas un
šapulze ar pazilinatu širdi lihds ar ehrgetu balšim nodsecdaja
dšeesmu „Lai Deewu wiš lihds.“ —

Japeemin wehl, ka us nahkofchu konferenzi 10 tematas
preefšch runahm un spreeschanahm usšimeja — un tahdā wišfē
latrš ainsnehma fawu iswehletu darba datu.

Bet ko tad muhsu augstee weefi, kas staltās bildēs nobildeti
no augštahm šeenahm us mums raudšijahs, no muhsu darbo-
šchanas fazija?

Pateefi: ir winu gars wareja buht pilnā meera ar wisu,
kas šchē bija runahs un darihšs, jo winu azis luhkoja laipni
us wiseem — wezeem un jauneem, leeleem un maseem — ta
Kunga wišna kalna strahdneekem.

Wiš konferenzes beedri un weefi ischlihras pilnā meera ar
wisu, ko bij dširdejušchi un peeredsejušchi Kursemes pirmā wis-
pahrigā ffohlotaju šapulzē. Nahkofschā gadā atkal zeram us
to pašchu laiku, prohti Juni mehnešcha beigās, Jelgawā us
ohtru leelo konferenzi — ja Deews wehleš — šanahft.

Chr. Schönberg.

Miſſiones dahwanas faemtas: no Krihzburgas dr.
101 rbl. 31 k., Saufas 64 rbl., Neretas 52 r., Sunak-
stes 29 r., Subatas 25 r. 4 k., Birschu mušchas 16 r.,
Jaunjelgawas 14 r., Sihkeles 10 r., Salwes 9 r. 40 k.,
Schripils 9 r. 45 k., Sezes 9 r., Dinaburgas 8 r., Egiptes
1 r. 62 k., Dignajas 1 r. 25 k., Puses 2 r. 75 k., Landses
4 r. 25 k., Walteiku 20 r., Wahrnes 3 r., Rendas 11 rbl.

M. Naeder,
Kurseme, miš. generalreferents.

Jelgawas latw. pilsehta draudšē

no 27. August lihds 10. September 1877:

1) Dšimufchi: Eduard Johann Robert Jonas, Emma
Wilhelmine Grückmann, Lisette Grosewsky, Bertha Lisette
Sallum, Lihse Blošfeld, Emilie Catharina Sophie Jann-
sohn, August Mamme, Johann Christoph Reimschmidt, Chri-
stoph Leopold Ballod, Wilhelm August Berg, August Martin
Waldmann.

2) Ušfaukti: Muzineeka šellis Johann Friedrich Koch
ar Friederika Gottliebe Gmsing; šemesrentneeks no Maimui-
šchas Indrik Weifs ar Greete Steinberg; strahdneeks Martin
Finger ar Lawiše Strunke.

3) Mirufchi: Alexander Kruhmin 11 mehn. w.; Anne
Mügge 5 mehn. w.; August Martin Waldmann 5 deen. w.

M. S—z.

